

GRANSKNING

MOLNFABRIKEN I STAFFANSTORP · DEL 2

FOTO: LARS BRUNDIN

Daniel Castillo: ”Det är ju ett försök att lösa upp gränserna för vad offentlig verksamhet är och vad som är näringslivet.”

☎Fortsättning

Innebär det att du som ordförande i stadsbyggnadsnämnden inte kan fatta beslut om tillsyn för Microsoft, om stiftelsen har tagit emot pengar från företaget?

– Som framgår av mitt förra svar avser jag anmäla jäv i stadsbyggnadsnämnden i sådana lov- och tillsynsärenden som berör företag eller enskilda som har lämnat eller har utlovat gåvor till samlingsstiftelsen.

Kommundirektör Per Almström kan inte heller se någon risk.

– Min uppfattning är att Microsofts engagemang på en ort inte kan ses som en muta eller bestickning. Men det får väl en domstol avgöra ytterst om det skulle vara så. I min roll som kommundirektör kan jag inte se att det skulle vara det.

Sydsvenskan har där emot pratat med flera forskare som är tveksamma till upplägget.

Daniel Castillo är lektor på institutionen för samhällsvetenskaper vid Södertörns högskola. Han betonar att kommunen ska vara på sin vakt.

– Varför låter man ett

företag sponsra en kommun? Finns det fler som skulle vilja sponsra med samma sak? Får de information om möjlighet att sponsra?

Vi har sett ett exempel där en kommun nu bildar en stiftelse för att ta emot pengar? Hur ser du på det?

– Det är ju ett försök att lösa upp gränserna för vad offentlig verksamhet är och vad som är näringslivet. Om man ska prata om medborgares förtroende för den offentliga verksamheten så finns alltid en risk att sådana sammanblandningar gör att förtroendet för offentlig verksamhet minskar.

Hayaat Ibrahim, generalsekreterare på Institutet mot mutor, är inne på samma linje:

– Man ska undvika att sätta sig i en situation där man riskerar att allmänheten ifrågasätter huruvida beslut har föregåtts av en saklig och objektiv process.

På Microsoft pratar cheferna med stolthet om de sociala fonderna. I pressmeddelanden talar de om hur de ”ger tillbaka till samhället” som de är aktiva i. Hitills har tio miljoner kronor delats ut till tretton olika

projekt i Sandviken, Gävle och Staffanstorp.

– Både kommunen och föreningar och andra verksamheter kan söka och det finns inga motkrav att man ska prestera något från Microsofts sida. Utan det är för att stötta lokal verksamhet, säger Therese Treutiger, affärsområdeschef på Microsoft.

Microsoft ser inga risker med upplägget. Företaget har heller inte något egenintresse, förutom när det gäller IT-utbildningar, säger kommunikationschef Andreas Wingren.

– Dels för att få fler i arbete men också av ett rent själviskt intresse från Microsoft. Vi har ett stort intresse för kvalificerad arbetskraft inom IT.

Varför har ni möte med politikerna om vad ni ska stötta?

– Vi vill att de pengar vi investerar ligger i linje med politikernas ambitioner. En kommun i Sverige har ju ganska mycket makt över kommunen i sig och vilka prioriteringar som gäller när det kommer till infrastruktur och tjänster, utbildningar etcetera.

Han säger dock att Microsoft bara kan investera i non-profitorganisationer.

– Microsoft får inte donera pengar direkt till en kommun. Det går inte. Det är en viktig skiljelinje, att vi aldrig ger pengar direkt till kommunen.

– Vi vill ju aldrig hamna i en situation där man skulle bli anklagad för någon form av *fastline* eller liknande. Det är inte det det handlar om.

Men i själva verket har det hänt. Gävle kommun fick i mars i fjol kontanter in i den kommunala kassan. Kulturskolan tog emot 370 000 kronor. Utrustning har även skänkts till en kommunal gymnasieskola.

– Jag vet inte exakt hur det gått till där, säger Andreas Wingren.

Att Microsoft inte har några motkrav stämmer inte heller helt. I ett brev till kommunen skriver företaget att det gärna ser att kommunen anger var pengarna kommer ifrån och att det gärna ser ett samarbete om ett pressmeddelande.

Sandvikens kommundirektör skriver i ett mejl till Sydsvenskan att Microsoft har bidragit med bärbara datorer, bildskärmar och datorer till vuxenutbildning i kommunens lokaler.

I efterhand gör Sandviken en rättelse på sin egen uppgift: Pengarna gick till en nybildad stiftelse, Sandviken Datacenter Academy.

– När vi fick erbjudande om att få datautrustning för att bygga upp så fundrade vi på hur vi ska göra det där. Då tillsatte vi en utredning i Sandvikens kommun och bildade en ideell förening som då tog emot den donationen, säger Peter Kärnström (S), kommunstyrelsens ordförande i Sandviken.

Om det finns ett nära samarbete med Microsoft, hur ska kommunen kunna agera oberoende när Microsoft nästa gång söker ett bygglov eller om det initieras ett miljöärende?

– Det har ingenting med saken att göra. Det är ju myndighetsutövning. Det ligger i vår bygg- och miljönämnd.

Varken han eller Åsa Wiklund Lång (S), kommunstyrelsens ordförande i Gävle, ser några problem med stödet från techjätten eller att lyfta fram företaget på kommunens sajt.

– Nej, jag promotor vår utbildning. Jag promotor att det går att studera på Polhemskolans el- och energiprogram. Det är mitt

huvudbudskap. Sedan står det beskrivet att utrustningen kommer från Microsoft. Men jag ser det inte som att jag är en megafon för Microsoft, säger Åsa Wiklund Lång (S).

I juni, 2021 vill Sveriges nya datacenterkommuner sätta ännu mer strålkastarljus på IT-jätten. Staffanstorp, Gävle, Sandviken och Business Sweden nominerar Microsoft till den globala tävlingen Global Datacloud Awards. I sin motivering skriver de att företaget borde få pris i kategorin Bäst samhällsengagemang: ”Det är en verklig bedrift att samtidigt lansera skräddarsydda initiativ i tre olika städer och därmed göra en positiv inverkan på de samhällen där det behövs mest.”

De trycker på vilken stor nytta Microsofts initiativ har varit för samhällena.

Microsoft vinner priset.

Sandviken lägger ut nyheten på sin sajt.

TEXT: JESSICA ZIEGERER
jessica.ziegerer@sydsvenskan.se

TEXT: ELINOR STRAND
elinor.strand@sydsvenskan.se

